Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2231

2026 10 2

TARYBOS SPRENDIMAS (BUSP) 2026/2231

2026 m. spalio 1 d.

dėl paramos priemonės pagal Europos taikos priemonę Balkanų specialios paskirties medicininės paramos grupei remti

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Sąjungos sutartį, ypač į jos 28 straipsnio 1 dalį ir 41 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymą,

kadangi:

(1) Tarybos sprendimu (BUSP) 2021/509 ([1]) nustatyta Europos taikos priemonė (ETP), pagal kurią valstybės narės finansuoja Sąjungos veiksmus pagal bendrą užsienio ir saugumo politiką, kad išsaugotų taiką, užkirstų kelią konfliktams ir stiprintų tarptautinį saugumą vadovaujantis Sutarties 21 straipsnio 2 dalies c punktu. Visų pirma pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 1 straipsnio 2 dalį ETP turi būti naudojama finansuojant paramos priemones, pavyzdžiui, veiksmus trečiųjų valstybių ir regioninių bei tarptautinių organizacijų pajėgumams, susijusiems su kariniais ir gynybos reikalais, stiprinti;

(2) Balkanų specialiosios paskirties medicininės paramos grupė (BMPG) buvo įsteigta kaip regioninė iniciatyva, vienijanti šešias Vakarų Balkanų šalis, t. y. Albaniją, Bosniją ir Hercegoviną, Juodkalniją, Šiaurės Makedoniją, Serbiją ir Slovėniją, kad šalis ar regionus ištikus nelaimei būtų greitai ir veiksmingai reaguojama, naudojantis turimais dalyvaujančių šalių kariniais medicininiais pajėgumais. Kiekviena iš šešių dalyvaujančių šalių rotacijos principu dvejiems metams imasi vadovaujančiosios šalies vaidmens. Serbijai šis vaidmuo teko 2024 m. birželio mėn. – 2026 m. birželio mėn. laikotarpiu, po to jį perims Šiaurės Makedonija. 2021 m. antrąjį pusmetį BMPG nustatė naujas vidaus taisykles, leisdama ilgesnio laikotarpio dislokaciją misijoms ir operacijoms remti, be kita ko, vykdant bendros saugumo ir gynybos politikos (BSGP) misijas ir operacijas už Vakarų Balkanų ribų;

(3) sukurdama paramos priemonę BMPG veikloje dalyvaujančių ES nepriklausančių ginkluotųjų pajėgų medicininės paramos padalinių aprūpinimui reikiama įranga ir priemonėmis, ES sustiprintų dalyvaujančių Vakarų Balkanų šalių karinius medicininius pajėgumus ir tarptautinį karinį medicininės paramos padalinį, o tai potencialiai galėtų paremti ES BSGP karines operacijas arba karinius taikos operacijų už regiono ribų aspektus ir prisidėti siekiant NATO ir Partnerystės taikos labui pajėgumų tikslų;

(4) paramos priemonė taip pat sustiprintų Vakarų Balkanų gebėjimą reaguoti į krizes ir padidinti regiono atsparumą, taip galiausiai prisidedant prie regiono stabilumo ir sudarant sąlygas šalims šiame regione geriau apsaugoti savo gyventojus. Ji galėtų prisidėti prie regioninio bendradarbiavimo ir sanglaudos ir skatinti gerus kaimyninius santykius Vakarų Balkanuose;

(5) 2026 m. balandžio 30 d. laiške Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) BMPG atstovai paprašė Sąjungos padėti BMPG įsigyti pagrindinės įrangos, kad būtų sustiprintas jos medicininės paramos padalinių pajėgumas;

([1]) 2021 m. kovo 22 d. Tarybos sprendimas (BUSP) 2021/509, kuriuo nustatoma Europos taikos priemonė ir panaikinamas Sprendimas (BUSP) 2015/528 (OL L 102, 2021 3 24, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(6) vadovaujantis Tarybos išvadomis dėl ETP, paramos priemonė įgalintų BMPG ir joje dalyvaujančias šalis, kurios nėra ES narės, savarankiškai reaguoti į krizes. Suburdama penkias Vakarų Balkanų šalis, ši paramos priemonė taip pat padėtų siekti platesnių BUSP ir BSGP tikslų regione, pavyzdžiui, skatinti regioninį bendradarbiavimą ir dialogą;

(7) paramos priemonės turi būti įgyvendinamos atsižvelgiant į Sprendime (BUSP) 2021/509 nustatytus principus ir reikalavimus, visų pirma reikalavimą laikytis Tarybos bendrosios pozicijos 2008/944/BUSP ([2]), ir vadovaujantis pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis;

(8) Taryba dar kartą patvirtina esanti pasiryžusi saugoti, propaguoti ir užtikrinti žmogaus teises, pagrindines laisves ir demokratinius principus bei stiprinti teisinę valstybę ir gerą valdymą laikantis Jungtinių Tautų Chartijos, Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nustatymas, tikslai, taikymo sritis ir trukmė

1. Nustatoma pagal Europos taikos priemonę (ETP) finansuotina paramos priemonė, skirta Balkanų specialios paskirties medicininės paramos grupei (BMPG) ir ES nepriklausančioms dalyvaujančioms šalims, t. y. Albanijai, Bosnijai ir Hercegovinai, Juodkalnijai, Šiaurės Makedonijai ir Serbijai (toliau – paramos gavėjos), (toliau – paramos priemonė).

2. Paramos priemonės tikslai yra šie:

a) stiprinti Sąjungos ir Vakarų Balkanų šalių bendradarbiavimą saugumo ir gynybos srityje, be kita ko, stiprinant regioninį bendradarbiavimą;

b) prisidėti prie BMPG ir jos ES nepriklausančių dalyvaujančių šalių saugumo ir gynybos pajėgumų didinimo, stiprinant bendrą Vakarų Balkanų šalių saugumą, atsparumą ir stabilumą ir taip geriau apsaugant civilius gyventojus kilus krizėms ir ekstremaliosioms situacijoms.

3. Siekiant 2 dalyje išdėstytų tikslų, pagal paramos priemonę finansuojama mirtinai jėgai panaudoti neskirta šių rūšių įranga:

a) ryšių ir informacinės sistemos;

b) karinės medicininės paskirties transporto priemonės;

c) lauko ligoninių įranga.

Pagal paramos priemonę taip pat finansuojami susiję reikmenys ir paslaugos, įskaitant prireikus techninį mokymą ir mokymą techninės priežiūros srityje.

4. Paramos priemonės taikymo trukmė yra 42 mėnesiai nuo šio sprendimo priėmimo dienos.

([2]) 2008 m. gruodžio 8 d. Tarybos bendroji pozicija 2008/944/BUSP, nustatanti bendrąsias taisykles, reglamentuojančias karinių technologijų ir įrangos eksporto kontrolę (OL L 335, 2008 12 13, p. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

2 straipsnis

Finansinės nuostatos

1. Finansinė orientacinė suma, skiriama su paramos priemone susijusioms išlaidoms padengti, yra 10 000 000 EUR.

2. Visos išlaidos tvarkomos vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 ir pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis.

3 straipsnis

Susitarimai su paramos gavėjomis

1. Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai (toliau – vyriausiasis įgaliotinis) su kiekviena paramos gavėja sudaro būtinus susitarimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad paramos gavėjos laikytųsi šiuo sprendimu nustatytų reikalavimų ir sąlygų – tai yra paramos teikimo pagal paramos priemonę sąlyga.

2. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos, įpareigojančios kiekvieną paramos gavėją užtikrinti:

a) kad pagal paramos priemonę remiami BMPG padaliniai laikytųsi atitinkamos tarptautinės teisės, visų pirma tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės;

b) tinkamą ir veiksmingą bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto naudojimą tais tikslais, kuriais jis buvo suteiktas;

c) pakankamą bet kokio pagal paramos priemonę suteikto turto techninę priežiūrą, kad per visą jo gyvavimo ciklą būtų užtikrintas jo tinkamumas naudoti ir galimumas naudoti veiklai;

d) kad joks pagal paramos priemonę suteiktas turtas nebūtų prarastas arba perduotas kitiems nei tuose susitarimuose nurodytiems asmenims arba subjektams.

3. Į 1 dalyje nurodytus susitarimus įtraukiamos nuostatos dėl paramos pagal paramos priemonę sustabdymo ir nutraukimo tuo atveju, jei nustatoma, kad paramos gavėjos pažeidė 2 dalyje nustatytas pareigas.

4 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Vyriausiasis įgaliotinis yra atsakingas už užtikrinimą, kad šis sprendimas būtų įgyvendinamas vadovaujantis Sprendimu (BUSP) 2021/509 bei pagal ETP finansuojamų pajamų ir išlaidų vykdymo taisyklėmis ir laikantis pagal ETP įgyvendinamoms paramos priemonėms būtinų priemonių ir kontrolės priemonių vertinimo ir nustatymo integruotos metodinės sistemos.

2. 1 straipsnio 3 dalyje nurodytų veiksmų įgyvendinimą vykdo Tarptautinis patikos fondas žmogiškajam saugumui stiprinti (TPF) ir paramos priemonių administratorius.

5 straipsnis

Stebėsena, kontrolė ir vertinimas

1. Vyriausiasis įgaliotinis stebi, kaip paramos gavėjos vykdo 3 straipsnyje nustatytas pareigas. Vykdant tą stebėseną užtikrinamas informuotumas apie 3 straipsnyje nustatytų pareigų pažeidimų aplinkybes bei riziką ir padedama užkirsti kelią tokiems pažeidimams, įskaitant tarptautinės žmogaus teisių teisės ir tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimus, kuriuos galėtų įvykdyti pagal paramos priemonę remiami BMPG padaliniai.

2. Įrangos ir reikmenų kontrolė po išsiuntimo organizuojama taip, kaip nurodyta toliau:

a) pristatymo patvirtinimas, kuomet ETP pristatymo pažymėjimus pasirašo galutinių naudotojų pajėgos perduodant nuosavybę;

b) ataskaitų apie inventorių teikimas: paramos gavėjos kiekvienais metais turi teikti nurodytų objektų inventorizacijos ataskaitą iki tol, kol Politinis ir saugumo komitetas (toliau – PSK) nusprendžia, kad tai nebėra būtina;

c) apsilankymai vietoje, kurių metu paramos gavėjos turi suteikti vyriausiajam įgaliotiniui ir ETP auditoriams galimybę paprašius atlikti patikrinimus vietoje ir ETP auditus.

3. Užbaigus paramos priemonės įgyvendinimą, vyriausiasis įgaliotinis atlieka galutinį vertinimą, kad įvertintų, ar paramos priemone prisidėta siekiant 1 straipsnio 2 dalyje nustatytų tikslų.

6 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Įgyvendinimo laikotarpiu vyriausiasis įgaliotinis teikia PSK paramos priemonės įgyvendinimo šešių mėnesių ataskaitas pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 63 straipsnį. Paramos priemonių administratorius reguliariai informuoja Sprendimu (BUSP) 2021/509 įsteigtą Priemonės komitetą apie pajamų ir išlaidų vykdymą pagal to sprendimo 38 straipsnį, be kita ko, teikia informaciją apie susijusius tiekėjus ir subrangovus.

7 straipsnis

Sustabdymas ir nutraukimas

1. PSK gali nuspręsti visiškai arba iš dalies sustabdyti paramos priemonės įgyvendinimą pagal Sprendimo (BUSP) 2021/509 64 straipsnį.

2. PSK gali rekomenduoti, kad Taryba nutrauktų paramos priemonės taikymą.

8 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Liuksemburge 2026 m. spalio 1 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. O'CALLAGHAN